

**EESTI VABARIIGI KULTUURIMINISTEERIUMI
JA
UNGARI INIMRESSURSSIDE MINISTEERIUMI
VAHELINE
KULTUURIKOOSTÖÖPROGRAMM
2020. – 2022. AASTAKS**

Lähtudes 28. aprillil 1994. aastal allakirjutatud Eesti Vabariigi ja Ungari Vabariigi valitsuste vahelisest koostöökokkuleppest kultuuri ja hariduse alal leppisid Eesti Vabariigi Kultuuriministeerium ja Ungari Inimressursside Ministeerium (edaspidi “Pooled”) kokku järgmises koostööprogrammis aastateks 2020– 2022.

Artikkel 1

Pooled edendavad vastastikustel huvidel põhinevat vahetut koostööd kõigis kultuurivaldkondades ja vahetavad koostöös kultuuriinstitiutidega informatsiooni mõlemas riigis korraldatavatest kunstifestivalidest, kultuurisündmustest ning muudest olulistest sündmustest.

Pooled saadavad igal aastal vastastikku informatsiooni eri kunstistipendiumite ja taotlusvõimaluste ning konkursside toimumise kohta, pöörates eelkõige tähelepanu noorte artistide esiletõstmisele, taotluse rahuldamise korral aitavad aga igati kaasa kunstnike osavõtule.

Artikkel 2

Pooled toetavad vastavalt oma võimalustele teise riigi loomeinimeste, spetsialistide, kunstiseltside ning vaatlejate osalemist teises riigis korraldatavatel tähtsamatel kultuuriüritustel, konkurssidel, rahvusvahelistel festivalidel, näitustel, diskussioonidel ja sümposiumidel.

Pooled aitavad kaasa diplomaatiliste suhete arendamisele ja nende suhete 100. aastapäevaga seotud kultuuri- ja teadusürituste korraldamisele aastatel 2020-2022.

Artikkel 3

Pooled soodustavad koostööd teise Poole rahvusooperite, muusikateatrite ja kontsertorganisatsioonidega ning aitavad kaasa solistide, dirigentide ja muusikakollektiivide vahetusele, samuti kriitikute kutsumisele muusikafestivalidele ja muudele vastavatele üritustele.

Ungari Pool organiseerib Imre Kálmáni 140. sünniaastapäeva (2022) puhul Tallinnas Rahvusooper Estonias operetiõhtu.

Pooled edendavad koostööd interpretide ja heliloojate liitude vahel, edendavad interpretide ühisprojekte ja aitavad kaasa esinemisvõimaluste loomisele tutvustamiseks kummagi maa muusika uuemaid suundumusi.

Artikkel 4

Pooled aitavad kaasa kooriühingute koostööle, kooride ja koorijuhtide kutsumisele koorifestivalidele, -konkurssidele ja muudele vastavatele üritustele oma maal, samuti astuvad samme oma maa koorimuusika tutvustamiseks teisele Poolele.

Pooled aitavad kaasa oma silmapaistvate kooride osavõtule teise Poole olulistest koorifestivalidest. Pooled keskenduvad eelkõige lastekooridele ja neile esinemisvõimaluse organiseerimisele, eesmärgiga äratada just nooremas põlvkonnas huvi teise Poole muusika ja kultuuri vastu.

Artikkel 5

Pooled arendavad koostööd ja spetsialistide vahetust Eesti Rahvakultuuri Arendus- ja Koolituskeskuse ning Ungari Rahvatraditsioonide Maja vahel ja soodustavad rahvakunstiseltside ja käsitöömeistrite kontakte, folkloorirühmade vahetust ning teise Poole esindajate kutsumist tähtsamatele folklooriüritustele ja käsitöölaatadele.

Pooled astuvad samme eesti-ungari rahvamuusikute residentuuriprogrammi käivitamiseks.

Artikkel 6

Pooled edendavad koostööd kaasaegse tantsu alal, vahetades teavet ja kutsudes rahaliste võimaluste piires teise Poole esinejaid ja tantsukriitikuid osalema tantsufestivalidel ja muudel vastavatel üritustel ning viima läbi koolitusi.

Artikkel 7

Pooled toetavad kahepoolsete kontaktide arendamist ja rahaliste võimaluste piires spetsialistide vahetust teatrikunsti ja tsirkuse vallas. Pooled kutsuvad teise poole loomingulisi kollektiive omal maal toimuvatele kultuurifestivalidele.

Tartu Ülikool, Petőfi Kirjandusmuuseum ning Ungari Riiklik Teatriajaloo Muuseum ja Instituut jätkavad koostööd rahvusvahelise uurimisrühma STEP (Project on European Theatre Systems) raames, kaardistamaks Euroopa (sealhulgas Eesti ja Ungari) kaasaegse teatri toimimist ühiskonnas.

Petőfi Kirjandusmuuseum ning Ungari Riiklik Teatriajaloo Muuseum ja Instituut algatavad erialase koostöö Eesti teatri festivaliga „DRAAMA“ ja Tartu Ülikooli Etendus kunstide osakonnaga.

Rahvusvahelise teatriinstituudi Ungari keskus, Petőfi Kirjandusmuuseum ning Ungari Riiklik Teatriajaloo Muuseum ja Instituut korraldavad koostöös SA Eesti Teatri Agentuuriga ja Radnóti teatriga 2020. aasta märtsis Eesti nüüdisaegsete draamanäidendite ettelugemise. Ungari Pool võtab enda peale sarnase Ungari uute näidendite tutvustamisürituse korraldamise Eestis.

Artikkel 8

Pooled arendavad kahepoolset koostööd filmialal, toetades seejuures ka filmiloojate püüdlusi koostööfilmide tegemiseks. Pooled soodustavad kontakte Eesti Filmi Instituudi ja Ungari Filmiühenduse vahel ning kutsuvad teise Poole esindajaid oma filmifestivalidele.

Eesti Instituut Ungaris korraldab igal aastal Eesti kultuurinädala Budapestis, Debrecenis ja Szegedis, mille raames tutvustatakse ka Eesti eelneva aasta filmitoodangut.

Artikkel 9

Pooled julgustavad kunstnike erialaühenduste ja galeriide vaheliste otsekontaktide arendamist kujutava, tarbe- ja fotokunsti vallas, soodustades seejuures kunstiekspertide, kuraatorite ja kunstikriitikute vahetust.

Pooled toetavad loomekeskuste ja -residentuuride vaheliste kontaktide süvendamist.

Pooled aitavad edendada Eesti Kunstiakadeemia ja Moholy-Nagyi nim. Ülikooli koostööprojekte, samuti Ungari Tarbekunstimuuseumi ning Eesti Tarbekunsti- ja Disainimuuseumi vahelist koostööd.

Ungari Pool korraldab koostöös Ungari Fotograafiamuuseumiga ajavahemikus 2020. aasta novembrist 2021. aasta jaanuarini Tallinna Dokfoto Keskuses Robert Capa elutööd tutvustava näituse, lisaks sellele korraldatakse koostöös Tallinna Ungari Instituudiga veel teisigi üritusi, eesmärgiga tutvustada Ungari kaasaegset fotokunsti.

Artikkel 10

Kirjandus- ja kirjastusalaste sidemete süvendamiseks soodustavad Pooled kahe riigi kirjanike ja tõlkijate vahelist kogemuste vahetust, otsesidemeid kahe maa kirjanike ja tõlkijate ühenduste ning loomemajade vahel.

Pooled vahetavad vastavalt kirjanike liitude vahel sõlmitud kokkuleppele kirjanikke ja tõlkijaid ning toetavad teise poole kirjanduse tõlkimist ja avaldamist. Pooled korraldavad vastastikku kirjanduspäevi teise poole kirjanike osavõtul ning aitavad kaasa teise Poole kirjastusspetsialistide kutsumisele kummalgi maal toimuvatel raamatumessidele.

Eesti Instituut Ungaris annab igal aastal välja Eesti kaasaegseid kirjanikke tutvustava antoloogia. Ungari Pool korraldab igal aastal Balatonfüredi Tõlkijate Majas seminari Eesti tõlkijaile, kes tõlgivad ungari kirjandust.

Pooled jätkavad koostööd Gabor Bereczki koostatud suure eesti-ungari sõnaraamatu väljaandmiseks.

Artikkel 11

Pooled arendavad koostööd loomemajanduse vallas, soodustades loomemajanduskeskuste otsekontakte ja ühisprojektide läbiviimist.

Artikkel 12

Pooled aitavad kaasa kummagi riigi linnade ja maakondade kultuuri- ning kunstikeskuste, organisatsioonide, muuseumide, raamatukogude, arhiivide, seltside ja ühingute vahelisele koostööle. Selle koostöö vormides ning finantstingimustes lepivad kohalikud omavalitsusasutused ja kultuuriinstitutsioonid otse kokku.

Artikkel 13

Pooled edendavad muuseumide koostööd, vahetades võimaluste piires spetsialiste, näitusi, muuseumide publikatsioone ja muud teavet. Petőfi Kirjandusmuuseum korraldab koostöös Eesti Kirjandusmuuseumiga ühisnäituse, mis tutvustab rahvuskirjanduse teket 19. sajandil. Näitus juhatab sisse 2023. a toimuva Sándor Petőfi 200. sünniaastapäeva tähistamise.

Muude konkreetsete näituste osas lepivad asjaomased muuseumid eraldi kokku.

Artikkel 14

Pooled arendavad koostööd nii teise Poole raamatukoguhoidjate ühendustega kui ka raamatukogudega, eriti aga rahvusraamatukogude vahelist vahetul kokkuleppel põhinevat teaduslikku ja erialast koostööd, korraldavad võimaluste piires vastastikku raamatunäitusi ja kultuuriajaloo uuringuid, informeerivad kahe riigi ajalugu puudutavatest allikatest ja vahetavad arhiividokumentide koopiaid, samuti korraldavad nad raamatukogutöötajate vahetust ning jagavad tehnoloogia- ja informaatikaalaseid uuendusi, eesmärgiga rakendada neid raamatukogude töös. Rahvusraamatukogude koostöö raames vahetatakse eesti ja ungari raamatuid tutvustavaid näitusi ja teavet.

Artikkel 15

Pooled pööravad tähelepanu Eestis Ungariga seotud ning Ungaris Eestiga seotud mälestus- ja dokumentaalmaterjali kaardistamisele, tuvastamisele ja koostööle nende publitseerimiseks.

Pooled toetavad Eesti ja Ungari rahvusarhiivide vahelist vahetul kokkuleppel põhinevat teaduslikku ja erialast koostööd, eelkõige tagatakse juurdepääs arhiivides hoitavatele dokumentidele, leitakse võimalus arhiivitöötajate erialaste kogemuste vahetamiseks, antakse välja ühiseid publikatsioone ja vahetatakse vastastikku juba ilmunud väljaandeid, samuti

informeeritakse kahe riigi ajalugu puudutavatest allikatest ja vahetatakse arhiividokumentide koopiaid.

Artikkel 16

Pooled, edendamaks rahvusvahelist soome-ugri liikumist, teevad koostööd Soome-Ugri Rahvaste Konsultatiivkomitees ja teistes rahvusvahelistes organisatsioonides, ning soodustavad Fenno-Ugria Asutuse ja Ungari Reguly Seltsi ning muude soome-ugri rahvaste vahelisi kontakte arendavate organisatsioonide sidemeid.

Iga aasta oktoobris korraldavad Pooled hõimupäevi, tutvustamaks teiste soome-ugri rahvaste kultuure ja tugevdamaks soome-ugri identiteeti. Sel eesmärgil kutsuvad Pooled vastastikku teise Poole rahvamuusikuid ja -tantsuansambleid ning muid esinejaid osalema hõimupäevade ja ka muudel soome-ugri üritustel.

Artikkel 17

Pooled soodustavad koostöö edendamist arhitektuuri- ja kultuuripärandi vallas, soodustavad otsesidemete loomist vastavate asutuste vahel, samuti spetsialistide vahetust.

Pooled toetavad erialaste kogemuste vahetamisel põhinevaid algatusi, mis on seotud Euroopa Liidu eelarveperioodi 2021–2027 tegevustega ja kultuurialaste arendusprojektide ettevalmistamisega.

Pooled soodustavad arhitektuuri- ja kultuuripärandiga tegelevate asjatundjate kutsumist vastastikku erialastele üritustele. Pooled edendavad rahvusvahelistest kultuuri- ja kultuuripärandi kaitse alastest konventsioonidest ning koostöölepetest tulenevate kohustuste täitmisega seotud kogemustevahetust ning koostööd kummagi maa UNESCO maailma kultuuripärandi nimistusse kuuluvate paikade vahel, silmas pidades Tallinna Vanalinna ja Budapesti vastavaid linnaosi, kaasa arvatud Doonau kaldapealset, Buda lossikvartalit ja Andrassy avenüüd. Pooled uurivad võimalusi koostööks vaimse kultuuripärandi vallas.

Artikkel 18

Pooled jätkavad Tallinna Ungari Instituudi ja Budapesti Eesti Instituudi tegevuse toetamist Eesti-Ungari kultuuri-, haridus- ja teadussuhete arendamisel.

Pooled julgustavad kultuuriinstitute oma kultuuripoliitiliste eesmärkide saavutamiseks arendama mitmepoolseid suhteid (eelkõige EUNIC-i raames) ja koostööd kodanikuühendustega.

Pooled toetavad püüdlusi tugevdada kodanikuühiskonda, arendades eriti kultuuri viljelevate kodanikuühenduste vahelisi sidemeid. Sel eesmärgil aitavad Pooled kaasa Eesti Ungari Seltsi ja Ungari Eesti Seltsi ning muude kahe riigi vahelisi kultuurisuhteid edendavate kodanikuühenduste tegevusele. Pooled otsivad võimalusi soodustamaks ungari ja eesti keele õpet ja tekitada selle vastu huvi eelkõige noortes.

Artikkel 19

Euroopa organisatsioonide kultuurikoostöös pööravad pooled erilist tähelepanu osavõtule programmidest, mis tegelevad kultuurilise mitmekesisuse säilitamisega ning kultuuridevahelise dialoogi ja konfliktide käsitlemise vaheliste seostega. Selles seoses püüavad mõlemad pooled esindada ka oma riigi territooriumil elavate rahvusvähemuste ning väljaspool oma riiki elavate rahvuskaaslaste kultuurilisi väärtusi.

Artikkel 20

Pooled informeerivad teineteist igal aastal enne 15. detsembrit järgmise aasta tähtsamatest koostööprojektidest ja muudest kultuurisündmustest. Samuti vahetavad Pooled vajaduse korral teavet kummagi poole kultuuriministeeriumi tegevusest, arengutest ja uutest õigusaktidest. Teineteise tööga tutvumiseks võivad pooled vastastikku alata ministeeriumi ekspertide vahetust.

Artikkel 21

Pooled leppisid kokku järgmistes vahetuse tingimustes.

Delegatsioonide, spetsialistide ja esinejate vahetuse üldmaht aastas ei ületa 25 inimpäeva kummaltki poolt. Lähetaja katab delegatsioonide sõidukulud Budapestini (resp. Tallinnani) ja tagasi.

Vastuvõtja katab majutuskulud, samuti sõidukulud oma maa piires vastavalt delegatsioonide programmile.

Näituste ja muude ürituste puhul lepitakse vastuvõtu tingimustes asjaomaste organisatsioonide vahel iga kord eraldi kokku.

Artikkel 22

Käesolev programm ei ole rahvusvaheline leping, mistõttu ei loo selle Pooltele õigusi ja kohustusi, mida reguleeriks rahvusvaheline õigus.

Artikkel 23

Kokkuleppe täitmise ja tõlgendamisega seotud vaidlused lahendavad Pooled konsultatsioonide ja läbirääkimiste teel.

Artikkel 24

Käesolev programm jõustub allakirjutamise hetkel ja kehtib 31. detsembrini 2022. Programmi kehtivus pikeneb automaatselt kuni uue programmi allakirjutamiseni.

Pooled võivad muuta programmi kirjaliku kokkuleppega mis tahes ajahetkel. Kumbki võib Programmi lõpetada, saates teisele Poolele kuus kuud enne ülesütlemist kirjaliku teate.

Käesolev Programm on alla kirjutatud Budapestis *d.p.* ...*mail*... 2020. aastal kahes eksemplaris, kumbki eesti, ungari ja inglise keeles, kusjuures kõigil tekstidel on võrdne jõud. Võimalike tõlgendamise erimeelsuste korral juhindutakse ingliskeelsest tekstist.

Eesti Vabariigi
Kultuuriministeeriumi
nimel:

.....

Ungari
Inimressursside Ministeeriumi
nimel:

.....